

Dosarul nr. 2r-441/23
2-13002643-01-2r-17102023

Prima instanță: Judecătoria Comrat (jud. S. Popovici)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. N. Budăi, I. Cotruță, I. Țurcan)

DECIZIE

15 mai 2024

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componența:
Președinte, judecător
Judecători

Stela Procopciuc
Mariana Ursachi
Oxana Parfeni

examinând recursurile declarate de Banca Comercială „ProCreditBank”
Societate pe Acțiuni,

în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de
Banca Comercială „ProCreditBank” Societate pe Acțiuni împotriva lui Alexandr
Bairactar, Galinei Bairactar și Nicolai Bairactar, intervenient accesoriu care nu
formulează pretenții proprii din partea pârâtului Societatea Comercială
„Denprof-Lux” Societate cu Răspundere Limitată (în proces de insolabilitate)
cu privire la încasarea datoriei și deposedarea silită de bunurile gajate,

împotriva încheierii din 19 septembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău,
prin care a fost respinsă cererea depusă de Banca Comercială „ProCreditBank”
Societate pe Acțiuni cu privire la repunerea în termen a apelului și restituit apelul
declarat de Banca Comercială „ProCreditBank” Societate pe Acțiuni împotriva
hotărârii din 25 mai 2015 a Judecătoriei Comrat, ca fiind depus în afara
termenului legal,

c o n s t a t ă :

La 23 august 2013, BC „ProCreditBank” SA a depus cerere de chemare în
judecată împotriva SRL „Denprof-Lux”, Alexandr Bairactar, Galinei Bairactar
și Nicolai Bairactar cu privire la încasarea datoriei și exercitarea dreptului de gaj.

Prin încheierea protocolară din 30 septembrie 2013 a Judecătoriei Comrat,
a fost admisă cererea depusă de BC „ProCreditBank” SA, fiind exclusă SRL
„Denprof-Lux” din rândul pârâților și atrasă în proces SRL „Denprof-Lux”, în
proces de insolabilitate, în calitate de intervenient accesoriu.

La 23 ianuarie 2014 BC „ProCredit Bank” SA a depus cerere de majorare
a cuantumului pretențiilor, solicitând încasarea în mod solidar de la pârâții
Alexandr Bairactar și Galina Bairactar a datoriei acumulate conform contractelor

de credit nr. 12005725/12002318, nr. 12005725/12002308 și nr. 12005725/12023767 în sumă de 29 545,84 de dolari SUA, în valută națională la cursul Băncii Naționale a Moldovei la ziua achitării efective, încasarea în mod solidar de la Alexandr Bairactar, Galina Bairactar și Nicolai Bairactar a datoriei acumulate conform contractelor de credit nr. 12005725/12002167 și nr. 12005725/12002117 în sumă de 92 149,58 de dolari SUA, în valută națională la cursul Băncii Naționale a Moldovei la ziua achitării efective, deposedarea debitorului gajist de bunul gajat - camionul de model Ford Tranzit, anul producerii 2001, număr de înmatriculare GEBC 503, ce aparține cu drept de proprietate lui Alexandr Bairactar și transmiterea acestuia în posesia băncii pentru vinderea ulterioară cu scopul stingerii datoriei pe credit, încasarea în mod solidar de la pârâții Alexandr Bairactar și Galina Bairactar a cheltuielilor de judecată în mărime de 11 318,30 de lei, cu titlu de taxă de stat pentru capătul de cerere cu privire la încasarea datoriei, încasarea în mod solidar de la pârâții Alexandr Bairactar, Galina Bairactar și Nicolai Bairactar a cheltuielilor de judecată în sumă de 36 175,85 de lei, cu titlu de taxă de stat pentru capătul de cerere cu privire la încasarea datoriei și încasarea de la Alexandr Bairactar a cheltuielilor de judecată în sumă de 294 de lei, cu titlu de taxă de stat pentru capătul de cerere cu privire la deposedarea de bunurile gajate.

Prin hotărârea din 25 mai 2015 a Judecătorei Comrat, a fost respinsă acțiunea depusă de către BC „ProCreditBank” SA ca neîntemeiată.

La 08 iunie 2015, BC „ProCreditBank” SA a declarat apel nemotivat, iar la 01 septembrie 2019, a declarat apel motivat împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea acesteia, casarea integrală a hotărârii primei instanțe și pronunțarea unei noi hotărâri de admiterea integrală a acțiunii.

Prin decizia din 26 mai 2016 a Curții de Apel Comrat, a fost respins apelul declarat de către BC „ProCreditBank” SA și menținută hotărârea primei instanțe.

Prin decizia din 09 noiembrie 2016 a Curții Supreme de Justiție, a fost admis recursul declarat de către BC „ProCreditBank” SA, casată decizia instanței de apel și remisă cauza la rejudecare în Curtea de Apel Cahul.

La 08 februarie 2018, BC „ProCredit Bank” SA a depus cerere de concretizare a cerințelor din apel, solicitând încasarea în mod solidar de la Alexandr Bairactar și Galina Bairactar a datoriei în sumă de 21 708,28 de dolari SUA și a cheltuielilor de judecată în sumă de 11 318,30 de lei, încasarea în mod solidar de la Alexandr Bairactar, Galina Bairactar și Nicolai Bairactar a datoriei în sumă de 92 149,58 de dolari SUA și a cheltuielilor de judecată în sumă de 36 175,85 de lei, încasarea de la Alexandr Bairactar a cheltuielilor de judecată în sumă de 294 de lei și încasarea în mod solidar de la Alexandr Bairactar, Galina Bairactar și Nicolai Bairactar a cheltuielilor de judecată pentru depunerea cererii de apel în sumă de 59 735,11 de lei.

La 15 martie 2018, BC „ProCredit Bank” SA a depus cerere de concretizare a cerințelor din cererea de concretizare din 08 februarie 2018 și cererea de chemare în judecată, solicitând încasarea în mod solidar de la Alexandr Bairactar, Galina Bairactar și Nicolai Bairactar a datoriei conform

contractelor de credit în sumă de 1 392 754,89 de lei și a cheltuielilor de judecată în sumă de 107 523,26 de lei.

La 25 aprilie 2018 și, respectiv, la 11 mai 2018, BC „ProCredit Bank” SA a depus cerere de concretizare a cerințelor din cererea de concretizare din 08 februarie 2018 și cererea de chemare în judecată, solicitând încasarea în mod solidar de la Alexandr Bairactar și Galina Bairactar a datoriei în sumă de 1 058 925,60 de lei și a cheltuielilor de judecată în sumă de 11 318,30 de lei, încasarea în mod solidar de la Alexandr Bairactar, Galina Bairactar și Nicolai Bairactar a datoriei în sumă de 333 829,29 de lei și a cheltuielilor de judecată în sumă de 36 175,85 de lei, încasarea de la Alexandr Bairactar a cheltuielilor de judecată în sumă de 294 de lei și încasarea în mod solidar de la Alexandr Bairactar, Galina Bairactar și Nicolai Bairactar a cheltuielilor de judecată pentru depunerea cererii de apel în sumă de 59 735,11 de lei și a cheltuielilor de judecată pentru depunerea cererii de recurs în sumă de 23 894 de lei.

Prin decizia din 27 septembrie 2018 a Curții de Apel Cahul, a fost admis apelul declarat de către BC „ProCredit Bank” SA, casată integral hotărârea primei instanțe și încetat procesul civil pe capătul pretenției înaintate de către BC „ProCredit Bank” SA împotriva SRL „Denprof-Lux”, în proces de insolabilitate, cu privire la încasarea datoriilor la contractele de credit în temeiul art. 265 lit. b) CPC, dat fiind că anterior a fost emisă o hotărâre judecătorească irevocabilă într-un litigiu între aceleași părți și pe aceleași temeuri.

A fost pronunțată o nouă hotărâre pe capătul pretențiilor înaintate de către BC „ProCredit Bank” SA împotriva lui Alexandr Bairactar, Galina Bairactar și Nicolai Bairactar cu privire la încasarea datoriei și exercitarea dreptului de gaj, prin care a fost admisă parțial acțiunea, a fost încasată în mod solidar de la Alexandr Bairactar, Galina Bairactar și Nicolai Bairactar în beneficiul BC „ProCredit Bank” SA suma de 333 829,29 de lei, cu titlu de datorie la contractele de credit nr. 12005725/12002167 din 28 decembrie 2011 și nr. 12005725/12002117 din 28 decembrie 2011, încheiate între BC „ProCredit Bank” SA și SRL „Denprof-Lux”, a fost încasată în mod solidar de la Alexandr Bairactar și Galina Bairactar în beneficiul BC „ProCredit Bank” SA suma de 1 058 925,60 de lei, cu titlu de datorie la contractele de credit nr. 12005725/12002318 din 28 martie 2012, nr. 12005725/12002308 din 28 martie 2012 și nr. 12005725/12023767 din 06 septembrie 2012, încheiate între BC „ProCredit Bank” SA și SRL „Denprof-Lux”, a fost deposedat Alexandr Bairactar de bunul gajat – automobilul de model Ford Tranzit, fabricat în anul 2001 și a fost transmis în posesia creditorului gajist BC „ProCredit Bank” SA, pentru a fi vândut. A fost încasată în mod solidar de la Alexandr Bairactar și Galina Bairactar în beneficiul BC „ProCredit Bank” SA suma de 55 593,60 de lei, cu titlu de cheltuieli de judecată. A fost încasată în mod solidar de la Alexandr Bairactar, Galina Bairactar și Nicolai Bairactar în beneficiul BC „ProCredit Bank” SA suma de 1 899,23 de lei, cu titlu de cheltuieli de judecată. A fost încasată de la Alexandr Bairactar în beneficiul BC „ProCredit Bank” SA suma de 514,50 de lei, cu titlu de cheltuieli de judecată pentru examinarea pretenției de exercitare a dreptului de gaj.

Prin decizia suplimentară din 30 ianuarie 2019 a Curții de Apel Cahul, a fost admisă cererea depusă de către BC „ProCredit Bank” SA cu privire la emiterea unei hotărâri suplimentare, a fost încasată în mod solidar de la Alexandr Bairactar, Galina Bairactar și Nicolai Bairactar în beneficiul BC „ProCredit Bank” SA suma de 20 634,25 de lei, cu titlu de cheltuieli de judecată suportate pentru depunerea cererii de recurs și a fost încasată în mod solidar de la Alexandr Bairactar și Galina Bairactar în beneficiul BC „ProCredit Bank” SA suma de 15 883,87 de lei, cu titlu de cheltuieli de judecată suportate pentru achitarea taxei de stat la depunerea cererii de chemare în judecată, cererii de apel și cererii de recurs.

Prin decizia din 10 aprilie 2019 a Curții Supreme de Justiție, au fost admise recursurile declarate de către BC „ProCreditBank” SA, Alexandr Bairactar și Galina Bairactar, casate decizia și decizia suplimentară ale instanței de apel și trimisă cauza spre rejudecare în instanța de apel, în alt complet de judecată.

Prin încheierea din 02 februarie 2021 a Curții de Apel Cahul, au fost respinse demersurile depuse de către Galina Bairactar și Alexandr Bairactar cu privire la restituirea cererii de apel și cererea depusă de către Alexandr Bairactar cu privire la anexarea la materialele dosarului a raportului de expertiză grafoscopică.

Prin decizia din 15 martie 2021 a Curții de Apel Cahul, a fost admis apelul declarat de către BC „ProCreditBank” SA, casată integral hotărârea primei instanțe și emisă o nouă hotărâre, prin care a fost admisă acțiunea, au fost încasate în mod solidar de la Alexandr Bairactar și Galina Bairactar în beneficiul BC „ProCreditBank” SA datoria în sumă de 1 058 925 de lei și cheltuielile de judecată în sumă de 11 318,30 de lei. Au fost încasate în mod solidar de la Alexandr Bairactar, Galina Bairactar și Nicolai Bairactar în beneficiul BC „ProCreditBank” SA datoria în sumă de 333 829,29 de lei și cheltuielile de judecată în sumă de 119 805,96 de lei.

Prin decizia din 01 decembrie 2021 a Curții Supreme de Justiție, au fost admise recursurile declarate de către Galina Bairactar, Nicolai Bairactar, Alexandr Bairactar și reprezentantul acestuia, avocatul Vitalie Tihon, casată integral decizia din 15 martie 2021 a Curții de Apel Cahul, cu trimiterea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Cahul, în alt complet de judecată.

La 22 decembrie 2021, prin intermediul poștei electronice, Alexandr Bairactar, reprezentat de avocatul Vitalie Tihon a depus cerere cu privire la restituirea cererii de apel depusă de Galina Șchiopu în interesele BC „ProCreditBank” SA împotriva hotărârii din 25 mai 2015 a Judecătoriei Comrat, pe motiv că aceasta a fost semnată de către o persoană neîmputernicită.

La 4 ianuarie 2022, prin intermediul oficiului poștal, Alexandr Bairactar a depus cerere cu privire la restituirea cererii de apel depusă de BC „ProCreditBank” SA împotriva hotărârii din 25 mai 2015 a Judecătoriei Comrat, pe motiv că aceasta a fost semnată de către o persoană neîmputernicită.

Prin încheierea din 20 octombrie 2022 a Curții de Apel Cahul, a fost admisă cererea avocatului Vitalie Tihon și Alexandr Bairactar cu privire la restituirea cererii de apel.

A fost încetată procedura de apel, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a BC „ProCreditBank” SA împotriva lui Alexandr Bairactar, Galinei Bairactar și Nicolai Bairactar, intervenient accesoriu SC „Denprof-Lux” SRL cu privire la încasarea datoriei și exercitarea dreptului de gaj, în temeiul faptului că cererea de apel a fost depusă de o persoană neîmputernicită să declare apel.

La 04 noiembrie 2022, prin intermediul poștei electronice, BC „ProCreditBank” SA, reprezentată de avocatul Liviu Capcelea a declarat recurs împotriva încheierii din 20 octombrie 2022 a Curții de Apel Cahul, solicitând casarea acesteia și remiterea cauzei în instanța de apel pentru examinarea în fond.

La 07 noiembrie 2022, prin intermediul oficiului poștal și poștei electronice, BC „ProCreditBank” SA, reprezentată de adjunctul președintelui comitetului de conducere, Andrei Taracănov a declarat recurs împotriva încheierii din 20 octombrie 2022 a Curții de Apel Cahul, solicitând casarea acesteia și remiterea cauzei în instanța de apel pentru examinarea în fond.

Prin decizia din 24 mai 2023 a Curții Supreme de Justiție, au fost respinse recursurile declarate de către BC „ProCreditBank” SA și s-a menținut încheierea din 20 octombrie 2022 a Curții de Apel Cahul.

La 22 iunie 2023, BC „ProCreditBank” SA, reprezentată de adjunctul președintelui comitetului de conducere, Andrei Taracănov, a declarat apel repetat împotriva hotărârii din 25 mai 2015 a Judecătoriei Comrat, solicitând totodată repunerea în termenul de declarare a apelului.

Prin încheierea din 26 iulie 2023 a Curții Supreme de Justiție, a fost admis demersul președintelui interimar al Curții de Apel Comrat, Andrei Mironov, cu privire la strămutarea cauzei la o instanță egală în grad, pentru examinarea apelului declarat de BC „ProCreditBank” SA împotriva hotărârii Judecătoriei Comrat din 25 mai 2015 și s-a strămutat la Curtea de Apel Chișinău, cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de BC „ProCredit Bank” SA împotriva lui Alexandr Bairactar, Nicolai Bairactar și Galinei Bairactar, intervenient accesoriu SRL „DenprofLux”, cu privire la încasarea datoriei și exercitarea dreptului de gaj, aflată pe rolul Curții de Apel Comrat, pentru examinarea apelului declarat de BC „ProCreditBank” SA împotriva hotărârii Judecătoriei Comrat din 25 mai 2015.

Prin încheierea din 19 septembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă cererea depusă de BC „ProCreditBank” SA cu privire la repunerea în termenul legal a apelului și s-a restituit cererea de apel depusă de BC „ProCreditBank” SA împotriva hotărârii din 25 mai 2015 a Judecătoriei Comrat, ca fiind depusă în afara termenului legal.

La 09 octombrie 2023, prin intermediul poștei electronice, BC „ProCreditBank” SA, reprezentată de avocatul Liviu Capcelea a declarat recurs, iar la 10 octombrie 2023, prin intermediul poștei electronice a declarat recurs suplimentar împotriva încheierii din 19 septembrie 2023 a Curții de Apel

Chișinău, solicitând casarea acesteia și remiterea cauzei în instanța de apel pentru examinarea în fond.

La 11 octombrie 2023, prin intermediul poștei electronice, BC „ProCreditBank” SA, reprezentată de adjunctul președintelui comitetului de conducere, Andrei Taracanov a declarat recurs, împotriva încheierii din 19 septembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea acesteia și remiterea cauzei în instanța de apel pentru examinarea repunerii în termen a cererii de apel.

În motivarea recursurilor, a indicat că depunerea cererii de recurs la Curtea Supremă de Justiție asupra încheierii din 20 octombrie 2022 a Curții de Apel Cahul concomitent cu depunerea la Curtea de Apel Comrat a unei cereri repetate cu apel cu solicitarea repunerii în termen, ar fi creat o confuzie, după părerea recurentului anume, data de 24 mai 2023, dată la care Curtea Supremă de Justiție a respins recursul împotriva încheierii din 20 octombrie 2022, este momentul când curge acel termen de 30 de zile.

Potrivit scrisorii de însoțire anexate la materialele dosarului, rezultă că copia încheierii recurate a fost expediată în adresa BC „ProCreditBank” SA la 28 septembrie 2023.

Astfel, se constată că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 09 octombrie 2023; 10 octombrie 2023 și respectiv la 11 octombrie 2023, prin intermediul poștei electronice în termenul legal.

La 17 octombrie 2023, prin intermediul poștei electronice, în adresa lui Alexandr Bairactar, avocatului acestuia Vitalie Tihon, Galinei Bairactar și Nicolai Bairactar s-a expediat copia recursurilor declarate de BC „ProCreditBank” SA, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței, fapt ce se confirmă prin extrasul din poșta electronică.

La 09 noiembrie 2023, prin intermediul poștei electronice, avocatul Vitalie Tihon, în interesele lui Alexandr Bairactar a depus referință la recursurile declarate de BC „ProCreditBank” SA, solicitând respingerea recursurilor declarate împotriva încheierii din 19 septembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copieii certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră recursurile neîntemeiate și care urmează a fi respinse cu menținerea încheierii instanței de apel din motivele ce succed.

În conformitate cu prevederile art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

În conformitate cu art. 110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de

activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Art. 113 din Codul de procedură civilă prevede că dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Completul de judecată subliniază că art. 362 alin. (1), (3) din Codul de procedură civilă statuează că termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel. Repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art. 116.

În conformitate cu art. 116 alin. (1), (3), (4) din Codul de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.). Repunerea în termen nu poate fi dispusă decât în cazul în care partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea termenului de 30 de zile, calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură.

În conformitate cu prevederile art. 369 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Completul de judecată stabilește că instanța de fond a examinat cauza civilă în procedură contencioasă generală, potrivit normelor prevăzute Codul de procedură civilă.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție relevă că hotărârea primei instanțe, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de BC „ProCreditBank” SA împotriva lui Alexandr Bairactar, Galinei Bairactar și Nicolai Bairactar, intervenient accesoriu care nu formulează pretenții proprii în partea pârâților Societatea Comercială „Denprof-Lux” Societate cu Răspundere Limitată (în proces de insolvență) cu privire la încasarea datoriei și deposedarea silită de bunurile gajate, a fost adoptată la 25 mai 2015.

Prin decizia din 24 mai 2023 a Curții Supreme de Justiție, au fost respinse recursurile declarate de către BC „ProCreditBank” SA și s-a menținut încheierea din 20 octombrie 2022 a Curții de Apel Cahul, prin care a fost încetată procedura de apel, în prezenta cauza civilă, pe motiv că cererea de apel a fost depusă de o persoană neîmpuțernită.

La 22 iunie 2023, BC „ProCreditBank” SA, reprezentată de adjunctul președintelui comitetului de conducere, Andrei Taraciov, a declarat apel repetat împotriva hotărârii din 25 mai 2015 a Judecătorei Comrat, solicitând

repunerea în termenul de declarare a apelului, admiterea apelului și casarea hotărârii instanței de fond.

Prin încheierea din 19 septembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă cererea depusă de BC „ProCreditBank” SA cu privire la repunerea în termenul legal a apelului și s-a restituit cererea de apel depusă de BC „ProCreditBank” SA împotriva hotărârii din 25 mai 2015 a Judecătorei Comrat, ca fiind depusă în afara termenului legal.

În argumentarea soluției sale, instanța de apel a reținut că cererea de apel a fost depusă cu omiterea termenului legal de declarare a apelului, iar actele cauzei denotă că apelantul a cunoscut despre circumstanțele noi intervenite încă la 20 octombrie 2022, o dată cu pronunțarea încheierii din 20 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, însă nu a întreprins careva măsuri în vederea apărării drepturilor sale, motiv din care cererea de repunere în termen este una neîntemeiată.

Verificând legalitatea încheierii instanței de apel, în raport cu motivele recursului și cadrul legal aplicabil speței, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată ca fiind justificată concluzia instanței de apel cu privire la depunerea apelului de către BC „ProCreditBank” SA în afara termenului legal și lipsa temeiului de repunere a apelului în termen.

În acest sens, art. 362 alin. (1), (3) din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel. Repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art.116.

În conformitate cu prevederile art. 116 alin. (1), (3) din Codul de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.).

Potrivit prevederilor art. 116 alin. (4) din Codul de procedură civilă, repunerea în termen nu poate fi dispusă decât în cazul în care partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea termenului de 30 de zile, calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură.

Instanța de recurs constată că, BC „ProCreditBank” SA a depus cererea de apel împotriva hotărârii din 25 mai 2015 a Judecătorei Comrat, la 08 iunie 2015.

Prin decizia din 26 mai 2016 a Curții de Apel Comrat, a fost respins apelul declarat de către BC „ProCreditBank” SA și menținută hotărârea primei instanțe.

Prin decizia din 09 noiembrie 2016 a Curții Supreme de Justiție, a fost admis recursul declarat de către BC „ProCreditBank” SA, casată decizia instanței de apel și remisă cauza la rejudecare în Curtea de Apel Cahul.

Prin decizia din 27 septembrie 2018 a Curții de Apel Cahul, a fost admis apelul declarat de către BC „ProCredit Bank” SA, casată integral hotărârea primei instanțe și încetat procesul civil pe capătul pretenției înaintate de către

BC „ProCredit Bank” SA împotriva SRL „Denprof-Lux”, în proces de insolvență, cu privire la încasarea datoriilor la contractele de credit în temeiul art. 265 lit. b) CPC, dat fiind că anterior a fost emisă o hotărâre judecătorească irevocabilă într-un litigiu între aceleași părți și pe aceleași temeuri, iar pe capătul restul pretențiilor înaintate de către BC „ProCredit Bank” SA a fost emisă o nouă hotărâre.

Prin decizia din 10 aprilie 2019 a Curții Supreme de Justiție, au fost admise recursurile declarate de către BC „ProCreditBank” SA, Alexandr Bairactar și Galina Bairactar, casate decizia și decizia suplimentară ale instanței de apel și trimisă cauza spre rejudecare în instanța de apel, în alt complet de judecată.

Prin decizia din 15 martie 2021 a Curții de Apel Cahul, a fost admis apelul declarat de către BC „ProCreditBank” SA, casată integral hotărârea primei instanțe și emisă o nouă hotărâre, prin care a fost admisă acțiunea.

Prin decizia din 01 decembrie 2021 a Curții Supreme de Justiție, au fost admise recursurile declarate de către Galina Bairactar, Nicolai Bairactar, Alexandr Bairactar și reprezentantul acestuia, avocatul Vitalie Tihon, casată integral decizia din 15 martie 2021 a Curții de Apel Cahul, cu trimiterea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Cahul, în alt complet de judecată.

Prin încheierea din 20 octombrie 2022 a Curții de Apel Cahul, a fost admisă cererea avocatului Vitalie Tihon și Alexandr Bairactar cu privire la restituirea cererii de apel și încetată procedura de apel, în temeiul faptului că cererea de apel a fost depusă de o persoană neîmputernicită să declare apel.

Prin decizia din 24 mai 2023 a Curții Supreme de Justiție, au fost respinse recursurile declarate de către BC „ProCreditBank” SA și s-a menținut încheierea din 20 octombrie 2022 a Curții de Apel Cahul.

La 22 iunie 2023, BC „ProCreditBank” SA, reprezentată de adjunctul președintelui comitetului de conducere, Andrei Taraciov, a declarat apel împotriva hotărârii din 25 mai 2015 a Judecătoriei Comrat, solicitând totodată repunerea în termen de declarare a apelului.

Prin încheierea din 19 septembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă cererea depusă de BC „ProCreditBank” SA cu privire la repunerea în termenul legal a apelului și s-a restituit cererea de apel depusă de de BC „ProCreditBank” SA împotriva hotărârii din 25 mai 2015 a Judecătoriei Comrat, ca fiind depusă în afara termenului legal.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție stabilește că apelul declarat de BC „ProCreditBank” SA împotriva hotărârii din 25 mai 2015 a Judecătoriei Comrat, la 22 iunie 2023, este depus în afara termenului stabilit de lege.

Totodată, BC „ProCreditBank” SA a formulat și o cerere cu privire la repunerea în termenul de declarare a apelului.

Completul de judecată subliniază că termenul de declarare a apelului poate fi restabilit dacă persoanele îndreptățite să prezinte probe veridice, ce ar confirma imposibilitatea declarării apelului în termen.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că BC „ProCreditBank” SA nu a prezentat probe justificative și incontestabile în susținerea solicitării cu privire la repunerea în termenul de declarare a apelului, care ar confirma imposibilitatea de a prezenta în termenul legal cererea de apel împotriva hotărârii din 25 mai 2015 a Judecătorei Comrat, în conformitate cu prevederile legale, inclusiv în partea de ține de existența împrumuturilor.

Or, faptul încetării procedurii în apel prin încheierea din 20 octombrie 2022 a Curții de Apel Cahul, reprezintă un incident de procedură și prin urmare, nu poate constitui motiv întemeiat și obiectiv de repunere în termen a apelului declarat de BC „ProCreditBank” SA.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reiterează că în sensul art. 116 din Codul de procedură civilă, o cerere de repunere în termen este admisibilă doar în cazul în care depășirea acestui termen se datorează unor cauze temeinic justificate, fapte ce nu au fost probate în prezentul raport material litigios.

Cu referire la argumentul recurentului precum că termenul de 30 de zile începe să curgă din data de 24 mai 2023, dată la care Curtea Supremă de Justiție a respins recursul împotriva încheierii din 20 octombrie 2022 a Curții de Apel Cahul, Completul de judecată, îl apreciază ca fiind neîntemeiat, or art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă, într-o manieră certă și clară, corelează termenul de 30 de zile de contestare cu data pronunțării dispozitivului hotărârii, adică data de 25 mai 2015, în timp ce BC „ProCreditBank” SA a declarat apelul la 23 iunie 2023, peste un termen excesiv de mare.

Completul de judecată constată că deși BC „ProCreditBank” SA și-a realizat inițial dreptul de a contesta cu apel hotărârea la 08 iunie 2015, modalitatea de efectuare a acestei căi de atac a fost defectuoasă, întrucât prin încheierea din 20 octombrie 2022 a Curții de Apel Cahul a fost încetată procedura în apel, pe motiv că cererea de apel a fost depusă de o persoană neîmprumutată, or, potrivit art.75 alin. (4) din Codul de procedură civilă, culpa reprezentantului este echivalentă culpei părții.

În acest sens, Curtea de Apel Chișinău, prin încheierea din 19 septembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, corect a respins cererea de repunere în termen și a restituit cererea de apel depusă de BC „ProCreditBank” SA împotriva hotărârii din 25 mai 2015 a Judecătorei Comrat, ca fiind depusă în afara termenului legal.

Instanța de recurs notează că omiterea termenului legal de declarare a apelului nu poate fi imputat instanței de judecată, dat fiind faptul că în sensul art. 56 alin. (3) și 61 alin. (1) din Codul de procedură civilă, participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție remarcă că prin impunerea unor termene limită în vederea valorificării drepturilor pretinse a fi lezate se urmărește o bună administrare a justiției și asigurarea securității raporturilor juridice.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție accentuează că legiuitorul, prin stabilirea unui termen de declarare a apelului, a urmărit: asigurarea celerității procesului civil în întregime, în special luându-se în considerare și fazele facultative ale procesului civil, cum ar fi executarea silită, apelul; stimularea persoanelor care dispune dreptul la apel de a-l valorifica într-un termen prevăzut de lege; asigurarea stabilității raporturilor juridice constatate prin hotărârea primei instanțe, întrucât acestea nu pot să rămână până la infinit sub amenințarea pronunțării unei noi soluții; oferirea participanților la proces a unei perioade suficiente de a lua cunoștință de materialele dosarului și de a formula motivarea cererii de apel.

Prin prisma respectării dreptului de acces liber la justiție, garantat de art. 6 § 1 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, art. 20 din Constituția Republicii Moldova și art. 5 din Codul de procedură civilă, relevat și în jurisprudența CtEDO, precum și dreptul la un recurs efectiv garantat de art. 13 din Convenție, circumstanțele relatate denotă că recurentul a neglijat dreptul de valorificarea drepturilor procedurale în sensul și termenul stabilit de legiuitor.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că încheierea din 19 septembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău a fost emisă în concordanță cu normele de drept procedural, iar argumentele invocate în recurs sunt lipsite de substanță, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează de a respinge recursul și a menține încheierea recurată.

În conformitate cu articolele 427 lit. a), 428 din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se resping recursurile declarate de Banca Comercială „ProCreditBank” Societate pe Acțiuni.

Se menține încheierea din 19 septembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Banca Comercială „ProCreditBank” Societate pe Acțiuni împotriva lui Alexandr Bairactar, Galinei Bairactar și Nicolai Bairactar, intervenient accesoriu care nu formulează pretenții proprii din partea pârâtului Societatea Comercială „Denprof-Lux” Societate cu Răspundere Limitată (în proces de insolabilitate) cu privire la încasarea datoriei și deposedarea silită de bunurile gajate.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecător

Stela Procopciuc

Judecători

Mariana Ursachi

Oxana Parfeni